

POSTANOWIENIE

9 sierpnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marta Romańska

na posiedzeniu niejawnym 9 sierpnia 2023 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa M. G.
przeciwko D. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej M. G.
od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie
z 14 marca 2022 r., XXIII Ga 1055/21,

1. **odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
2. **zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) zł z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia pozwanej, tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania

w nawiązaniu do przytoczonych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powódka wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z powołaniem się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), które przedstawiła w formie pytań: „Czy istniejąca pomiędzy stronami praktyka nie posiadająca cech właściwym oświadczeniom woli, obejmujących zamiar powstania, ustania lub modyfikacji łączącego strony, stosunku prawnego, winna stanowić kryterium w procesie wykładni oświadczeń woli? Czy istniejąca pomiędzy stronami praktyka poprzedzająca złożenie przez strony oświadczeń woli o treści odmiennej aniżeli dotychczasowa praktyka winna stanowić kryterium w procesie wykładni oświadczeń woli?”

Zgodnie z ustaloną linią orzecznictwa, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jako na przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga wskazania na problem o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygnięty w dotychczasowym orzecznictwie i wymagający pogłębionej wykładni. Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których ono powstało. Zagadnienie powinno być ponadto „istotne” z uwagi na wagę problemu interpretacyjnego, którego dotyczy dla systemu prawa. Skoro jednak skarga kasacyjna jest wnoszona w konkretnej sprawie, to zarówno charakter rozpoznawanego roszczenia, jak i ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy byłby związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

Pytania sformułowane przez powódkę nie mają cech zagadnienia prawnego w znaczeniu przedstawionym wyżej, z uwagi na ich kazuistyczny charakter, a przy tym brak powiązania z okolicznościami faktycznymi ustalonymi w sprawie.

O zasadach dokonywania wykładni oświadczeń woli Sąd Najwyższy wypowiadał się wielokrotnie. Sąd Najwyższy wyjaśnił, że zgodnie z art. 65 § 1 k.c., oprócz kontekstu językowego, przy interpretacji oświadczenia woli powinno się brać pod uwagę także okoliczności złożenia oświadczenia woli, czyli tzw. kontekst sytuacyjny, na który składają się w szczególności dotychczasowe doświadczenia stron (zob. wyroki z 4 lipca 1975 r., III CRN 160/75, OSPIKA 1977, nr 1, poz. 6; z 8 października 2004 r., V CK 670/03 (OSNC 2005, nr 9, poz. 162). Z art. 65 § 2 k.c. wynika też nakaz kierowania się przy wykładni umowy jej celem; dotyczy to zresztą wszelkich oświadczeń woli składanych innej osobie (zob. uchwałę Sądu Najwyższego z 11 września 1997 r., III CZP 39/97, OSNC 1997, nr 12, poz. 191). Nie jest konieczne, aby był to cel uzgodniony przez strony, wystarcza – przez analogię do art. 491 § 2, art. 492 i art. 493 k.c. – cel zamierzony przez jedną stronę, który jest wiadomy drugiej. Wątpliwości interpretacyjne, które nie dają się usunąć w drodze ogólnych dyrektyw wykładni oświadczeń woli, powinny być rozstrzygnięte na niekorzyść strony, która zredagowała tekst je wywołujący (*in dubio contra proferentem*). O tym, jak strony rozumiały znaczenie określonych postanowień umowy, może świadczyć także ich zachowanie już po zawarciu umowy (wyrok Sądu Najwyższego z 18 listopada 2016 r., I CSK 803/15).

Sądy *meriti* nawiązały do przytoczonych wyżej zasad wykładni oświadczeń woli przy ocenie zachowania stron przy nawiązaniu współpracy i następnie w czasie jej trwania. Za podstawę faktyczną rozstrzygnięcia przyjęły przy tym ustalenie, że strony nie uzgodniły zmiany warunków współpracy, a po wymianie maili [...] i [...] listopada 2017 r. kontynuowały współpracę na dotychczasowych zasadach. Powódka przygotowała zestawienie zawierające rozliczenie spornych transakcji w podziale 50/50 oraz wystawiła pozwanej odpowiednią do tego zestawienia fakturę, przyjęła zapłatę i w żaden sposób nie negowała jej zasadności. Działania powódki podjęte po [...] listopada 2017 r., potwierdziły ustalony wcześniej podział prowizji, gdyż powódka już po zaistnieniu wątpliwości i kierowaniu mailowo propozycji zmiany, finalnie wystawiła fakturę oraz przyjęła od pozwanej wynagrodzenie uwzględniające podział prowizji za sporne transakcje w podziale 50%/50%. Do złożenia zgodnych oświadczeń woli, które miałyby zmienić dotychczasową praktykę między stronami, nie doszło.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. oraz – co do kosztów postępowania – art. 98 § 1, 1¹ i 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., § 2 pkt 6 w związku z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018 r., poz. 265), orzeczono jak w postanowieniu.

(B.Ł.)

[ł.n]